

8.6.2016

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

FinELibin ohjausryhmän kokous 8.6.2016

Aika	keskiviikko 8.6.2016 klo 10-12
Paikka	Kansalliskirjasto, Leipätehdas, Kaikukatu 4, 5. krs, V620
Läsnä	Matti Manninen, rehtori, Jyväskylän yliopisto, puheenjohtaja Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, Kansalliskirjasto/kirjastoverkkopalvelut Tuula Hämäläinen, Team Leader, Knowledge Solutions, VTT Eeva Klinga-Hyöty, tietopalvelupäällikkö, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Riitta Lähdemäki, kirjastonjohtaja, Tampereen teknillinen yliopisto Elisa Paavilainen, tietopalvelupäällikkö, Suomen ympäristökeskus Kimmo Tuominen, ylikirjastonhoitaja, Helsingin yliopisto (Ulla Nygrénin varaedustaja) Minna Karvonen, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö Anu Alaterä, Kansalliskirjasto/FinELib, sihteeri
Poissa	Vesa Taatila, rehtori, Turun ammattikorkeakoulu Liisa Rossi, järjestelmä- ja verkkopäällikkö, Kuopion kaupunginkirjasto Virva Nousiainen-Hiiri, toimistopäällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto Ulla Nygrén, kirjastonjohtaja, Turun yliopisto Tarja Koskimies, kirjastonjohtaja, varapi., Seinäjoen ammattikorkeakoulu Merja Kummala-Mustonen, kirjastotoimen ylitarkastaja, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto Anne Luoto-Halvari, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Esittelijä	Arja Tuuliniemi, palvelupäällikkö, Kansalliskirjasto/ FinELib
Asiantuntija	Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, Kansalliskirjasto/ FinELib

Esityslista

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Esitys:

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa osallistujat. Hyväksyttäneen esityslista. Tiedoksi ed. kokouksen hyväksytty pöytäkirja (Liite 1).

Päätös: Puheenjohtaja totesi osallistujat ja avasi kokouksen klo 10.03.
Todettiin kokous päätösvaltaiseksi. Esityslista hyväksyttiin.

2. Ohjausryhmän valinta ja ehdotus ohjausryhmän säännöistä

FinELibin nykyisen ohjausryhmän toimikausi päättyy vuoden 2016 lopussa. Ohjausryhmässä on jäsenorganisaatioiden johdon edustus, kirjastosektoreiden, opetus- ja kulttuuriministeriön, aluehallintovirastojen ja Kansalliskirjaston edustus. FinELibin ohjausryhmän jäseniksi pyydetään esityksiä yliopistokirjastojen neuvostolta, AMKIT-konsortiolta, erikoiskirjastojen neuvostolta, yleisten kirjastojen neuvostolta, Suomen yliopistot UNIFI ry:lta, opetus- ja

8.6.2016

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

kulttuuriministeriöltä sekä ammattikorkeakoulujen rehtorineuvostolta. Ohjausryhmän sääntöjä ehdotetaan päivitettäväksi samalla kun ohjausryhmän uusi toimikausi alkaa. Liitteenä ehdotus päivitetystä ohjausryhmän säännöistä (Liite 2a).

Esitys:

Keskustellaan ohjausryhmän valintaprosessista, aikataulusta ja ehdotetuista muutoksista sääntöihin. Hyväksytään ehdotus uusiksi säännöiksi.

Keskustelu

Ohjausryhmän käsitteli sääntöehdotusta (Liite 2a). Säännöt hyväksyy Kansalliskirjaston johtokunta. Erityisesti keskusteltiin kohdista 1 (FinELib-ohjausryhmä) ja 2 (Ohjausryhmän tehtävät). Ohjausryhmän tehtävät (kohta 2) päätettiin jäsentää kahteen eri ryhmään, jotta tehtäväkuva olisi selkeä. Todettiin myös, että opetus- ja kulttuuriministeriöstä halutaan ohjausryhmään molempien jäsensektoreiden toimintaa ja rahoitusta koordinoivien yksiköiden edustajat (kohta 3). Lisäksi kohtaan 8 (Ohjausryhmän toiminnan kustannukset) lisättiin kokouskustannusten korvauksia tarkentava lause.

Ohjausryhmä keskusteli uuden ohjausryhmän valinnan aikataulusta. Todettiin, että kaikki sektorit eivät ehkä ehdi antaa ehdotuksiaan uusiksi ohjausryhmän jäseniksi lokakuussa. Ehdotettiin, että jos uutta ohjausryhmää ei ehditä muodostaa ennen vuoden 2016 loppua, voitaisiin nykyisen ohjausryhmän toimivaltaa jatkaa siihen asti, kunnes uusi ohjausryhmä on muodostettu. Tämä voitaisiin päättää ohjausryhmän syksyn kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotus ohjausryhmän säännöiksi sovitulla muutoksilla (Liite 2b). Päätettiin, että pyydetään jäsensektoreilta ehdotuksia uuden ohjausryhmän jäseniksi lokakuun loppuun mennessä ja samalla pyydetään ilmoittamaan FinELib-toimistolle, mikäli tämä ei ole mahdollista.

3. Toimintasuunnitelma 2016

Helsingin yliopiston muutosohjelman vaikutukset FinELib-konsortion toimintaan näkyvät vähenevinä resursseina sekä muutoksina taloushallinnossa. Vuonna 2016 konsortion uusintaneuvotteluissa painopisteenä ovat isot lehtipakettineuvottelut, joissa tavoitteena on sopimuksin lisätä avointen tiedejulkaisujen määrää. Avointen julkaisujen edistäminen edellyttää neuvotteluissa muutoksia prosesseihin, sopimuksiin ja viestintään. E-kurssikirjaprojektissa toteutetaan kyselyt opettajille ja opiskelijoille sekä kerätään palaute projektissa mukana olleilta kirjastoilta ja kustantajilta. Projektista tuotetaan myös raportti. Strategian toimenpideohjelma tehdään konsortion jäsenten ja FinELib-toimiston yhteistyössä.

Esitys:

Keskustellaan toimintasuunnitelmasta (Liite 3). Hyväksytään suunnitelma.

8.6.2016

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

Keskustelu:

Arja Tuuliniemi esitteli toimintasuunnitelmaa. Koska FinELib-toimiston resurssit ovat vähentyneet ja FinELibin toiminnan painopistettä halutaan uudistetun strategian mukaisesti siirtää koulutukseen ja toimintaympäristön muutoksien vaatimaan työhönsuunnitellaan, että vuonna 2017 vähennetään neuvoteltavien aineistojen määrää. Ohjausryhmä keskusteli siitä, millaisilla kriteereillä vähennyksiä voi tehdä. Todettiin, että vähennettäviä aineistoja valittaessa on otettava huomioon mm. konsortioalennus, tilaajien määrä ja kokonaistaloudellisuus eli FinELib-toimiston ja jäsenorganisaatioiden yhteinen työmäärä.

Paula Mikkonen esitteli e-kurssikirjaprojektia vuonna 2016. Projekti on herättänyt kiinnostusta myös muissa Pohjoismaissa. FinELib-toimisto järjestää marraskuussa Kustannusyhdistyksen kanssa seminaarin, jossa projektissa saatuja kokemuksia esitellään kirjastoille ja kustantajille. Ohjausryhmässä esitettiin huoli siitä, että kustantajat tarjoavat yhä useammin kirjoja vain vuosilisensseillä eivätkä kertaostoina, jolloinlisenssit voivat tulla kalliimmiksi kirjastoille. Paula Mikkonen totesi, että asiasta on keskusteltu pilotin yhteydessä Ellibsin ja kustantajien kanssa. Kirjastojen kannattaa antaa palautetta myös suoraan kustantajille ja Ellibille, sillä tarkoitus on, että asiakkaille on tarjolla jatkossa erilaisia malleja, joista kukin voi valita itselleen sopivimman.

Anu Alaterä esitteli FinELibin strategian toiminnallistamiseksi laadittua suunnitelmaa, joka toteutetaan syksyllä 2016. Suunnitelmassa käytetään hyväksi kokemuksia vuonna 2012-2013 toteutetusta konsortion uudistusprojektista. Ohjausryhmä keskusteli projektin aikataulusta ja todettiin tärkeäksi, että projektissa syntyvää toimintasuunnitelmaa päästäisiin toteuttamaan mahdollisimman pian vuoden 2017 alun jälkeen.

Vuoden 2016 toimintasuunnitelmaa pidettiin yleisesti hyvänä ja laajana.

Päätös:

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma (Liite 3).

4. Ajankohtaista kustannustoimialalla ja konsortiossa
- 4.1. Aineistoneuvottelutilanne

Arja Tuuliniemi kertoi aineistoneuvottelutilanteesta.

5. Muut asiat
6. Tiedotusasiat

FinELibin verkkoaineistohankinnan palvelumaksuhinnasto tutkimuslaitoksille/erikoiskirjastoille on voimassa vuoden 2016 loppuun asti. Uusi hinnasto

8.6.2016

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

kaudelle 2017 – 2018 tulee voimaan 1.1.2017. Palveluhinnasto lähetetään tutkimuslaitossektorin FinELib-yhteyshenkilöille lähiaikoina.

Kansainväliseen LIBER-konferenssiin¹ Helsingissä kesä-heinäkuun vaihteessa tulee yli 500 osallistujaa yli 40 maasta. LIBER (*Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche – Association of European Research Libraries*) on eurooppalaisten tutkimuskirjastojen verkosto. Konferenssin paikallisina järjestäjinä toimivat Kansalliskirjasto, Helsingin yliopiston kirjasto sekä Suomen tieteellinen kirjastoseura.

Kristiina Hormia-Poutanen on valittu jäseneksi Euroopan komission uuteen avoimen tiedepolitiikan asiantuntijaryhmään. Open Science Policy Platformin² tehtävänä on tukea komissiota avoimen tieteen politiikan kehittämisessä ja toteutuksessa. Hormia-Poutanen edustaa ryhmässä Euroopan tieteellisten kirjastojen järjestöä LIBERiä, jonka presidenttinä hän tällä hetkellä toimii.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 9.11.2016 klo 14.30-16.30.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.

LIITTEET

Liite 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja tiedoksi

Liite 2a: FinELibin ohjausryhmän sääntöehdotus

Liite 2b: FinELibin ohjausryhmän hyväksymät säännöt

Liite 3: Toimintasuunnitelma 2016

¹ <http://liber2016.org/>

² <http://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=open-science-policy-platform>

